[19. máj 2005]

Zmluva

o založení

Energetického spoločenstva

Strany, ktorými sú:

Európske spoločenstvo na jednej strane

a

nižšie uvedené zmluvné strany na strane druhej:

- Albánska republika, Bulharská republika, Bosna a Hercegovina, Čiernohorská republika, Chorvátska republika, Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Rumunsko, Srbská republika, Turecká republika[1] (ďalej len „pristupujúce strany“)

  a

- Misia Organizácie Spojených národov pre dočasnú správu v Kosove v zmysle rezolúcie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov 1244,

podporujúc aténsky proces a aténske memorandá o porozumení z roku 2002 a 2003,

berúc na vedomie, že Bulharská republika, Rumunsko, Turecká republika[2] a Chorvátska republika sú kandidátskymi krajinami na pristúpenie k Európskej únii a Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko taktiež požiadala o členstvo v nej,

berúc na vedomie, že Európska rada v Kodani v decembri 2002 potvrdila európsku perspektívu Albánskej republiky, Bosny a Hercegoviny, Srbska a Čiernej Hory ako potenciálnych kandidátov na pristúpenie k Európskej únii a zdôraznila odhodlanie podporovať tieto krajiny v ich snahe priblížiť sa k Európskej únii,

pripomínajúc, že Európska rada v Solúne v júni 2003 schválila „Solúnsku agendu pre západný Balkán: smerovanie k európskej integrácii“, ktorá má za cieľ ďalšie posilnenie výsadných vzťahov medzi Európskou úniou a západným Balkánom a v ktorej Európska únia podporuje krajiny v tomto regióne, aby prijali právne záväznú dohodu o energetickom trhu v juhovýchodnej Európe,

pripomínajúc proces európsko-stredozemného partnerstva a európsku susedskú politiku,

pripomínajúc prínos Paktu stability pre juhovýchodnú Európu, ktorý odpovedá najmä na potrebu posilniť spoluprácu medzi štátmi a národmi juhovýchodnej Európy a podporovať mierové podmienky, stabilitu a hospodársky rast,

rozhodnuté vytvoriť medzi sebou jednotný trh so zemným plynom a elektrickou energiou založený na spoločnom záujme a solidarite,

---

[1] [zmienka „Turecká republika” sa vymaže, pokiaľ Turecká republika nepodpíše zmluvu]

[2] [zmienka „Turecká republika” sa vymaže, pokiaľ Turecká republika nepodpíše zmluvu]

berúc do úvahy, že tento jednotný trh môže v neskoršej fáze zahŕňať ďalšie energetické produkty a nosiče energie ako skvapalnený zemný plyn, benzín, vodík, alebo iné významné sieťové infraštruktúry,

odhodlané vytvoriť stabilný regulačný a trhový rámec, ktorý by bol schopný pritiahnuť investície do plynových sietí, elektrární a rozvodných sietí, aby mali všetky strany prístup k stabilným a nepretržitým dodávkam plynu a elektrickej energie, ktoré sú základom hospodárskeho rozvoja a sociálnej stability,

odhodlané vytvoriť jednotný regulačný priestor pre obchod s plynom a elektrickou energiou, ktorý by zodpovedal geografickej rozlohe príslušných trhov s uvedenými produktmi,

uznávajúc že, územia Rakúskej republiky, Helénskej republiky, Maďarskej republiky, Talianskej republiky a Slovinskej republiky sú prirodzene začlenené do trhov zmluvných strán s plynom a elektrickou energiou, alebo sú priamo ovplyvňované fungovaním týchto trhov,

odhodlané podporovať vysokú úroveň zásobovania všetkých občanov plynom a elektrickou energiou na základe záväzkov verejnej služby a dosiahnuť hospodársky a sociálny pokrok, vysokú mieru zamestnanosti, ako aj vyrovnaný a trvalo udržateľný rozvoj vytvorením priestoru bez vnútorných hraníc pre plyn a elektrickú energiu,

so želaním, aby sa zvyšovala bezpečnosť zásobovania jednotného regulačného priestoru zabezpečením stabilného regulačného rámca nevyhnutného pre región, v ktorom by sa mohli vybudovať pripojenia na zásoby plynu v Kaspickom mori, severnej Afrike a na Blízkom východe a v ktorom by sa mohli využívať domáce zásoby zemného plynu, uhlia a vodnej energie,

zaväzujúc sa, že budú zlepšovať environmentálnu situáciu súvisiacu s plynom a elektrickou energiou, príslušnou energetickou účinnosťou a obnoviteľnými zdrojmi energie,

odhodlané v širšej miere rozvíjať hospodársku súťaž na trhu s plynom a elektrickou energiou a využívať úspory z rozsahu,

berúc do úvahy, že na dosiahnutie týchto cieľov je potrebné, aby sa zaviedla rozsiahla a jednotná štruktúra regulácie trhu, ktorá by bola podporená silnými inštitúciami a účinnou kontrolou a na ktorej by sa primeranou mierou zúčastňoval aj súkromný sektor,

berúc do úvahy, že by sa mali zaviesť osobitné pravidlá na uľahčenie obchodu s plynom a elektrickou energiou s cieľom zmierniť zaťaženie vnútroštátnych plynových a energetických systémov a prispieť k riešeniu miestneho nedostatku plynu a elektrickej energie; a že tieto pravidlá sú nevyhnutné na vytvorenie jednotného regulačného priestoru, ktorý by pokrýval geografickú rozlohu príslušných trhov s uvedenými produktmi,

dohodli sa na vytvorení Energetického spoločenstva.

HLAVA I – ZÁSADY

Článok 1

1. Touto zmluvou zakladajú strany medzi sebou Energetické spoločenstvo.

2. Členské štáty Európskeho spoločenstva sa môžu stať členmi tohto Energetického spoločenstva v zmysle článku 95 tejto zmluvy.

Článok 2

1. Úlohou Energetického spoločenstva je organizovať vzťahy medzi stranami a vytvoriť právny a hospodársky rámec vo vzťahu k sieťovým energiám v zmysle odseku 2 s cieľom:

a) vytvoriť stabilný regulačný a trhový rámec, ktorý by bol schopný pritiahnuť investície do plynových sietí, elektrární a rozvodných sietí tak, aby mali všetky strany prístup k stabilným a nepretržitým dodávkam energií, ktoré sú základom hospodárskeho rozvoja a sociálnej stability,

b) vytvoriť jednotný regulačný priestor pre obchod so sieťovými energiami, ktorý by zodpovedal geografickej rozlohe trhov príslušných produktov,

c) zvyšovať bezpečnosť zásobovania jednotného regulačného priestoru zabezpečením stabilného prostredia pre investície, ktoré by umožnilo vybudovať pripojenia na zásoby plynu v Kaspickom mori, severnej Afrike a na Blízkom východe a v ktorom by sa mohli využívať domáce zásoby zemného plynu, uhlia a vodnej energie,

d) zlepšiť environmentálnu situáciu súvisiacu so sieťovými energiami a príslušnou energetickou účinnosťou, podporovať využívanie obnoviteľných zdrojov energie a vytvoriť podmienky pre obchod s energiami v jednotnom regulačnom priestore,

e) rozvinúť hospodársku súťaž na trhu so sieťovými energiami v širšom zemepisnom meradle a využívať úspory z rozsahu,

2. Pojem „Sieťové energie" zahŕňa odvetvia elektrickej energie a plynu, ktoré spadajú do pôsobnosti smerníc Európskeho spoločenstva 2003/54/ES a 2003/55/ES[3].

[3] Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou, Úradný vestník Európskej únie č. L 176 z 15. júla 2003, s. 37 - 56, a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, Úradný vestník Európskej únie č. L 176 z 15. júla 2003, s. 57 - 78.

Článok 3

Na účely článku 2 činnosti Energetického spoločenstva zahŕňajú:

a) implementáciu *acquis communautaire* zmluvnými stranami v oblastiach energetiky, životného prostredia, hospodárskej súťaže a obnoviteľných zdrojov energie podľa popisu v hlave II, prispôsobenú jednak inštitucionálnemu rámcu Energetického spoločenstva, ako aj konkrétnej situácii každej zmluvnej strany (ďalej len „rozšírenie *acquis communautaire*“) podľa ďalšieho popisu v hlave II,

b) vytvorenie osobitného regulačného rámca, ktorý by umožnil účinné fungovanie trhov so sieťovými energiami na územiach zmluvných strán a na časti územia Európskeho spoločenstva, vrátane vytvorenia jednotného mechanizmu pre cezhraničný prenos a/alebo dopravu sieťových energií a kontroly jednostranných bezpečnostných opatrení (ďalej len „mechanizmus pre fungovanie trhov so sieťovými energiami“) podľa popisu v hlave III,

c) vytvorenie trhu strán so sieťovými energiami bez vnútorných hraníc vrátane koordinácie vzájomnej pomoci v prípadoch vážneho narušenia energetických sietí alebo vonkajších porúch, ktorý by mohol zahŕňať aj vytvorenie spoločnej zahraničnej politiky v oblasti obchodu s energiami (ďalej len „vytvorenie jednotného trhu s energiami“) podľa popisu v hlave IV.

Článok 4

Komisia Európskych spoločenstiev (ďalej len „Európska komisia“) je koordinátorom všetkých troch aktivít uvedených v článku 3.

Článok 5

Energetické spoločenstvo sa riadi *acquis communautaire* opísaným v hlave II, ktoré je prispôsobené jednak inštitucionálnemu rámcu tejto zmluvy, ako aj konkrétnej situácii každej zo zmluvných strán, s cieľom zaručiť vysokú mieru bezpečnosti investícií a ich optimálnosť.

Článok 6

Strany prijmú primerané všeobecné alebo konkrétne opatrenia, aby sa zabezpečilo plnenie záväzkov vyplývajúcich z tejto zmluvy. Strany uľahčia plnenie úloh Energetického spoločenstva. Strany neprijmú žiadne opatrenie, ktoré by mohlo ohroziť dosiahnutie cieľov tejto zmluvy.

Článok 7

Akákoľvek diskriminácia v rámci pôsobnosti tejto zmluvy sa zakazuje.

Článok 8

Žiadne ustanovenia tejto zmluvy sa nedotýkajú práv strany stanoviť si podmienky využívania vlastných zdrojov energie, jej výberu medzi rôznymi zdrojmi energie a všeobecnej štruktúry jej energetického zásobovania.

HLAVA II – ROZŠÍRENIE ACQUIS COMMUNAUTAIRE

KAPITOLA I – ZEMEPISNÝ ROZSAH PÔSOBNOSTI

Článok 9

Ustanovenia tejto hlavy a opatrenia prijaté podľa tejto hlavy sa uplatňujú na územiach pristupujúcich strán a na území, ktoré podlieha jurisdikcii Misie Organizácie Spojených národov pre dočasnú správu v Kosove.

KAPITOLA II – ACQUIS TÝKAJÚCE SA ENERGETIKY

Článok 10

Každá zmluvná strana implementuje *acquis communautaire* týkajúce sa energetiky v súlade s harmonogramom pre implementáciu týchto opatrení uvedeným v prílohe I.

Článok 11

Na účely tejto zmluvy sa pod pojmom „*acquis communautaire* týkajúce sa energetiky“ rozumie i) smernica Európskeho parlamentu a Rady z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou, ii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom a iii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 1228/2003/ES z 26. júna 2003 o podmienkach prístupu do siete pre cezhraničné výmeny elektrickej energie[4].

[4] Úradný vestník Európskej únie č. L 176 z 15. júla 2003, s. 1 - 10.

KAPITOLA III – ACQUIS TÝKAJÚCE SA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Článok 12

Každá zmluvná strana implementuje *acquis communautaire* týkajúce sa životného prostredia v súlade s harmonogramom pre implementáciu týchto opatrení uvedeným v prílohe II.

Článok 13

Strany uznávajú význam Kjótskeho protokolu. Každá zmluvná strana sa snaží o pristúpenie k tomuto protokolu.

Článok 14

Strany uznávajú dôležitosť pravidiel stanovených v smernici Rady 96/61/ES z 24. septembra 1996 o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia. Každá zmluvná strana sa snaží o implementáciu tejto smernice.

Článok 15

Po nadobudnutí platnosti tejto zmluvy sa pri výstavbe a prevádzke nových elektrární bude musieť dodržiavať *acquis communautaire* týkajúce sa životného prostredia.

Článok 16

Na účely tejto zmluvy sa pod pojmom „*acquis communautaire* týkajúce sa životného prostredia" rozumie i) smernica Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, zmenená a doplnená smernicou Rady 97/11/ES z 3. marca 1997 a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/35/ES z 26. mája 2003, ii) smernica Rady 1999/32/ES z 26. apríla 1999 o znížení obsahu síry v niektorých kvapalných palivách, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 93/12/EHS, iii) smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/80/ES z 23. októbra 2001 o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých spaľovacích zariadení a iv) článok 4 ods. 2 smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva.

Článok 17

Ustanovenia tejto kapitoly a opatrenia prijaté podľa tejto kapitoly sa uplatňujú iba na sieťové energie.

KAPITOLA IV – ACQUIS TÝKAJÚCE SA HOSPODÁRSKEJ SÚŤAŽE

Článok 18

1. Nižšie uvedené opatrenia sú nezlučiteľné s riadnym fungovaním zmluvy, pokiaľ môžu ovplyvniť obchod so sieťovými energiami medzi zmluvnými stranami:

a) všetky dohody medzi podnikmi, rozhodnutia združení podnikov a vzájomne dohodnuté postupy, ktorých cieľom alebo zámerom je zabrániť hospodárskej súťaži, obmedziť ju alebo narušiť,

b) zneužívanie dominantnej pozície jedným alebo viacerými podnikmi na spoločnom trhu zmluvných strán alebo na jeho podstatnej časti,

c) akákoľvek štátna pomoc, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí jej narušením, tým že podporuje určité podniky alebo určité zdroje energie,

2. Akékoľvek postupy, ktoré sú v rozpore s týmto článkom, sa zhodnotia na základe kritérií vyplývajúcich z uplatňovania pravidiel článkov 81, 82 a 87 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva (pozri prílohu III).

Článok 19

Pokiaľ ide o štátne podniky a podniky, ktorým boli udelené osobitné alebo výlučné práva, každá zmluvná strana zabezpečí, že počnúc 6 mesiacom od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy sa budú dodržiavať zásady Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, najmä jej článok 86 ods. 1 a 2 (pozri prílohu III).

KAPITOLA V – ACQUIS TÝKAJÚCE SA OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV ENERGIE

Článok 20

Každá zmluvná strana odovzdá Európskej komisii v lehote jedného roka od dátumu nadobudnutia platnosti tejto zmluvy plán implementácie smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/77/ES z 27. septembra 2001 o podpore elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/30/ES z 8. mája 2003 o podpore používania biopalív alebo iných obnoviteľných palív v doprave. Európska komisia predloží ministerskej rade na prijatie plány všetkých zmluvných strán.

KAPITOLA VI – ZOSÚLADENIE SO VŠEOBECNE UPLATNITEĽNÝMI NORMAMI EURÓPSKEHO SPOLOČENSTVA

Článok 21

Sekretariát vypracuje v lehote jedného roka od dátumu nadobudnutia platnosti tejto zmluvy zoznam všeobecne uplatniteľných noriem Európskeho spoločenstva, ktoré sa predložia na prijatie ministerskej rade.

Článok 22

Zmluvné strany prijmú v lehote jedného roka od prijatia tohto zoznamu rozvojové plány na zosúladenie svojich sektorov sieťových energií s týmito všeobecne uplatniteľnými normami Európskeho spoločenstva.

Článok 23

Pojmom „všeobecne uplatniteľné normy Európskeho spoločenstva“ sa označujú všetky technické systémové normy, ktoré sa uplatňujú v rámci Európskeho spoločenstva a sú nevyhnutné pre bezpečnú a účinnú prevádzku sieťových systémov, vrátane aspektov prenosu, cezhraničného spojenia, modulácie a všeobecných bezpečnostných technických systémových noriem, ktoré prípadne vydali Európsky výbor pre normalizáciu (CEN), Európsky výbor pre normalizáciu v elektrotechnike (CENELEC) a podobné normalizačné orgány, alebo ktoré vydali Únia pre koordináciu prenosu elektriny (UCTE) a Európska asociácia pre racionalizáciu obchodu s energiami (Easeegas) s cieľom stanoviť spoločné pravidlá a obchodné postupy.

KAPITOLA VII – PRISPÔSOBENIE A VÝVOJ ACQUIS

Článok 24

Na účely implementácie tejto hlavy prijme Energetické spoločenstvo opatrenia, ktorými sa prispôsobí *acquis communautaire* opísané v tejto hlave, zohľadňujúc pritom jednak inštitucionálny rámec tejto zmluvy, ako aj osobitnú situáciu každej zo zmluvných strán.

Článok 25

Energetické spoločenstvo môže prijať opatrenia na implementáciu zmien a doplnení *acquis communautaire* opísanom v tejto hlave v súlade s vývojom právnych predpisov Európskeho spoločenstva.

HLAVA III – MECHANIZMUS PRE FUNGOVANIE TRHOV SO SIEŤOVÝMI ENERGIAMI

KAPITOLA I – ZEMEPISNÝ ROZSAH PÔSOBNOSTI

Článok 26

Ustanovenia tejto hlavy a opatrenia prijaté podľa tejto hlavy sa uplatňujú na územiach pristupujúcich strán a na území, ktoré podlieha jurisdikcii Misie Organizácie Spojených národov pre dočasnú správu v Kosove, a na územiach Európskeho spoločenstva podľa článku 27.

Článok 27

Pokiaľ ide o Európske spoločenstvo, ustanovenia tejto hlavy a opatrenia prijaté podľa tejto hlavy sa uplatňujú na územiach Rakúskej republiky, Helénskej republiky, Maďarskej republiky, Talianskej republiky a Slovinskej republiky. Po pristúpení jednej z pristupujúcich strán k Európskej únii sa ustanovenia tejto hlavy a opatrenia prijaté podľa tejto hlavy budú uplatňovať aj na území tohto nového členského štátu bez akýchkoľvek ďalších formálnych požiadaviek.

KAPITOLA II – MECHANIZMUS DIAĽKOVÉHO PRENOSU SIEŤOVÝCH ENERGIÍ

Článok 28

Energetické spoločenstvo prijme dodatočné opatrenia na vytvorenie jednotného mechanizmu pre cezhraničný prenos a/alebo dopravu sieťových energií.

KAPITOLA III – BEZPEČNOSŤ ZÁSOBOVANIA

Článok 29

V lehote jedného roka od dátumu nadobudnutia platnosti tejto zmluvy prijmú strany vyhlásenia o bezpečnosti zásobovania, v ktorých sa konkrétne opisuje rôznorodosť ich zásobovania, technická bezpečnosť a zemepisný pôvod dovážaných palív. Vyhlásenia sa odovzdajú sekretariátu a musia byť dostupné všetkým stranám viazaným touto zmluvou. Budú sa aktualizovať každé dva roky. Sekretariát radí a pomáha pri príprave týchto vyhlásení.

Článok 30

Z článku 29 nevyplýva, že je potrebné zmeniť energetickú politiku alebo nákupné postupy.

KAPITOLA IV – ZÁSOBOVANIE OBČANOV ENERGIAMI

Článok 31

Energetické spoločenstvo podporuje vysokú úroveň zásobovania všetkých občanov sieťovými energiami v rámci záväzkov verejnej služby, ktoré sú obsiahnuté v príslušnom *acquis communautaire* týkajúcom sa energetickej oblasti.

Článok 32

Energetické spoločenstvo môže na tento účel prijať opatrenia, ktoré:

a) umožnia všeobecné zásobovanie elektrickou energiou,

b) podporia politiku účinného riadenia dopytu,

c) zabezpečia spravodlivú hospodársku súťaž.

Článok 33

Energetické spoločenstvo môže tiež vypracovať odporúčania na podporu účinnej reformy odvetví sieťových energií strán, ktoré môžu okrem iného zahŕňať zvýšenie platieb za energie všetkým zákazníkom, a podporu cenovej dostupnosti sieťových energií pre zákazníkov.

KAPITOLA V - HARMONIZÁCIA

Článok 34

Energetické spoločenstvo môže prijať opatrenia týkajúce sa zlučiteľnosti trhových modelov fungovania trhov so sieťovými energiami, ako aj vzájomného uznania licencií, a opatrenia podporujúce slobodu usadzovania podnikov so sieťovými energiami.

KAPITOLA VI – OBNOVITEĽNÉ ZDROJE ENERGIE A ENERGETICKÁ ÚČINNOSŤ

Článok 35

Energetické spoločenstvo môže prijať opatrenia s cieľom podporiť vývoj v oblastiach, ako sú obnoviteľné zdroje energie a energetická účinnosť, zohľadňujúc pritom ich výhody pre bezpečnosť zásobovania, ochranu životného prostredia, sociálnu kohéziu a regionálny rozvoj.

KAPITOLA VII – BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA

Článok 36

V prípadoch náhlej krízy na trhu so sieťovými energiami na území niektorej z pristupujúcich strán, území podliehajúcom jurisdikcii Misie Organizácie Spojených národov pre dočasnú správu v Kosove, alebo území Európskeho spoločenstva uvedenom v článku 27, keď sú na danom území ohrozené fyzická bezpečnosť alebo bezpečie osôb, vybavenie, zariadenia, či integrita systému sieťových energií, môže dotknutá strana dočasne prijať nevyhnutné bezpečnostné opatrenia.

Článok 37

Takéto bezpečnostné opatrenia smú spôsobiť narušenie trhu so sieťovými energiami iba v minimálnej možnej miere a ich rozsah nesmie byť väčší, ako je nevyhnutné na odstránenie náhlych problémov. Opatrenia nesmú narušiť hospodársku súťaž alebo nepriaznivo ovplyvňovať obchod spôsobom, ktorý je v rozpore so spoločným záujmom.

Článok 38

Dotknuté strany okamžite oznámia tieto bezpečnostné opatrenia sekretariátu, ktorý bude bezodkladne informovať ostatné strany.

Článok 39

Energetické spoločenstvo môže rozhodnúť o tom, že bezpečnostné opatrenia prijaté príslušnou stranou nie sú v súlade s opatreniami v tejto kapitole, a požadovať od strany, aby tieto opatrenia ukončila, alebo ich zmenila.

HLAVA IV – VYTVORENIE JEDNOTNÉHO TRHU S ENERGIAMI

KAPITOLA I – ZEMEPISNÝ ROZSAH PÔSOBNOSTI

Článok 40

Ustanovenia tejto hlavy a opatrenia prijaté podľa tejto hlavy sa uplatňujú na územiach, na ktoré sa vzťahuje Zmluva o založení Európskeho spoločenstva v zmysle podmienok stanovených v uvedenej Zmluve, na územiach pristupujúcich strán a na území podliehajúcom jurisdikcii Misie Organizácie Spojených národov pre dočasnú správu v Kosove.

KAPITOLA II – VNÚTORNÝ TRH S ENERGIAMI

Článok 41

1. Clá a kvantitatívne obmedzenia na dovoz a vývoz sieťových energií a všetky opatrenia s rovnakým účinkom sú medzi stranami zakázané. Tento zákaz sa uplatňuje aj na clá fiškálnej povahy.

2. Odsek 1 sa nevzťahuje na kvantitatívne obmedzenia alebo opatrenia s rovnakým účinkom, ktoré sú opodstatnené z dôvodu verejnej politiky alebo verejnej bezpečnosti, ochrany zdravia alebo života ľudí, zvierat alebo rastlín, alebo ochrany priemyselného a obchodného vlastníctva. Takéto obmedzenia alebo opatrenia však nesmú byť nástrojom svojvoľnej diskriminácie alebo skrytého obmedzovania obchodu medzi stranami.

Článok 42

1. Energetické spoločenstvo môže prijať opatrenia s cieľom vytvoriť jednotný trh bez vnútorných hraníc pre sieťové energie.

2. Odsek 1 sa neuplatňuje na fiškálne opatrenia, opatrenia týkajúce sa voľného pohybu osôb, ani na opatrenia týkajúce sa práv a záujmov zamestnaných osôb.

KAPITOLA III – ZAHRANIČNÁ POLITIKA V OBLASTI OBCHODU S ENERGIAMI

Článok 43

Energetické spoločenstvo môže prijať opatrenia nevyhnutné na reguláciu dovozu sieťových energií z tretích krajín a ich vývozu do týchto krajín s cieľom zabezpečiť rovnaký prístup na trhy ako aj z trhov tretích krajín, s ohľadom na základné environmentálne normy, alebo zabezpečiť bezpečné fungovanie na vnútornom trhu s energiami.

KAPITOLA IV – VZÁJOMNÁ POMOC V PRÍPADE PRERUŠENIA ZÁSOBOVANIA

Článok 44

V prípade prerušenia zásobovania sieťovými energiami, ktoré má vplyv na jednu zo strán a ktoré sa dotýka ďalšej strany alebo tretej krajiny, hľadajú strany spoločné rýchle riešenie v súlade s ustanoveniami tejto kapitoly.

Článok 45

Na žiadosť strany, ktorá je priamo postihnutá týmto prerušením zásobovania, zasadne ministerská rada. Ministerská rada môže prijať nevyhnuté opatrenia na riešenie tohto prerušenia zásobovania.

Článok 46

V lehote jedného roka od dátumu nadobudnutia platnosti tejto zmluvy prijme ministerská rada procedurálny akt o plnení záväzkov vzájomnej pomoci podľa tejto kapitoly, ktorý môže zahŕňať udelenie právomoci stálej skupine na vysokej úrovni prijať prechodné opatrenia.

HLAVA V – INŠTITÚCIE ENERGETICKÉHO SPOLOČENSTVA

KAPITOLA I – MINISTERSKÁ RADA

Článok 47

Ministerská rada zabezpečí, že sa budú plniť ciele stanovené v tejto zmluve. Ministerská rada:

a) stanovuje všeobecné politické usmernenia,

b) prijíma opatrenia,

c) prijíma procedurálne akty, ktoré môžu za určitých presne stanovených podmienok zahŕňať udeľovanie osobitných úloh, právomocí a povinností vykonávať politiku Energetického spoločenstva stálej skupine na vysokej úrovni, regulačnému výboru alebo sekretariátu.

Článok 48

Ministerská rada je zložená z jedného zástupcu za každú zmluvnú stranu a dvoch zástupcov za Európske spoločenstvo. Na zasadnutiach ministerskej rady sa môže zúčastniť jeden zástupca bez hlasovacieho práva za každého člena.

Článok 49

Ministerská rada prijme svoj rokovací poriadok na základe procedurálneho aktu.

Článok 50

Predsedníctvo bude vykonávať na rotačnom princípe každá zmluvná strana po dobu šiestich mesiacov a v poradí, o ktorom sa rozhodne procedurálnym aktom ministerskej rady. Predsedajúca strana zvolá ministerskú radu na miesto, o ktorom sama rozhodne. Ministerská rada zasadá najmenej raz za šesť mesiacov. Zasadnutia pripravuje sekretariát.

Článok 51

Ministerskej rade predsedá strana, ktorá vykonáva predsedníctvo, za pomoci podpredsedov, ktorými sú jeden zástupca Európskeho spoločenstva a jeden zástupca nasledujúcej predsedajúcej strany. Predsedníctvo spolu s podpredsedami pripravia návrh programu stretnutia.

Článok 52

Ministerská rada predloží ročnú správu o činnostiach Energetického spoločenstva Európskemu parlamentu a parlamentom pristupujúcich strán a členov.

KAPITOLA II – STÁLA SKUPINA NA VYSOKEJ ÚROVNI

Článok 53

Stála skupina na vysokej úrovni:

a) pripravuje prácu ministerskej rady,

b) udeľuje súhlas žiadostiam o technickú pomoc, ktoré predkladajú medzinárodné donorské organizácie, medzinárodné finančné inštitúcie a bilaterálni darcovia,

c) informuje ministerskú radu o pokroku vykonanom smerom k dosiahnutiu cieľov tejto zmluvy,

d) prijíma opatrenia, pokiaľ ju na to splnomocnila ministerská rada,

e) prijíma procedurálne akty, ktoré nezahŕňajú udeľovanie úloh, právomocí alebo povinností iným inštitúciám Energetického spoločenstva,

f) rokuje o vývoji *acquis communautaire* opísanom v hlave II na základe správy, ktorú pravidelne predkladá Európska komisia.

Článok 54

Stálu skupinu na vysokej úrovni tvorí jeden zástupca za každú zmluvnú stranu a dvaja zástupcovia za Európske spoločenstvo. Na zasadnutiach skupiny na vysokej úrovni sa môže zúčastniť jeden zástupca bez hlasovacieho práva za každého člena.

Článok 55

Stála skupina na vysokej úrovni prijíma svoj rokovací poriadok na základe procedurálneho aktu.

Článok 56

Predsedajúca strana zvolá stálu skupinu na vysokej úrovni na miesto, ktoré sama určí. Zasadnutia pripravuje sekretariát.

Článok 57

Stálej skupine na vysokej úrovni predsedá strana, ktorá vykonáva predsedníctvo, za pomoci podpredsedov, ktorými sú jeden zástupca za Európske spoločenstvo a jeden zástupca za nasledujúcu predsedajúcu stranu. Predsedníctvo spolu s podpredsedami pripravia návrh programu stretnutia.

KAPITOLA II – REGULAČNÝ VÝBOR

Článok 58

Regulačný výbor:

a) radí ministerskej rade alebo stálej skupine na vysokej úrovni v otázkach štatutárnych, technických a regulačných predpisov,

b) vydáva odporúčania v prípade cezhraničných sporov medzi dvoma alebo viacerými regulačnými úradmi na žiadosť niektorého z nich,

c) prijíma opatrenia, pokiaľ ho na to splnomocnila ministerská rada,

d) prijíma procedurálne akty.

Článok 59

Regulačný výbor tvorí jeden zástupca energetického regulačného orgánu každej zmluvnej strany podľa príslušných častí *acquis communautaire* týkajúceho sa energetiky. Európske spoločenstvo zastupuje Európska komisia, ktorej pomáha jeden regulačný orgán za každého člena a jeden zástupca skupiny európskych regulačných orgánov pre elektrickú energiu a plyn (ERGEG). Pokiaľ má zmluvná strana alebo člen jeden regulačný orgán pre plyn a jeden regulačný orgán pre elektrickú energiu, zmluvná strana alebo člen určí, ktorý regulačný orgán sa zúčastní na zasadnutí regulačného výboru s ohľadom na program stretnutia.

Článok 60

Regulačný výbor prijme svoj rokovací poriadok na základe procedurálneho aktu.

Článok 61

Regulačný výbor volí predsedu na obdobie, ktoré sám stanoví. Európska komisia plní funkciu podpredsedu. Predseda spolu s podpredsedom pripravia návrh programu stretnutia.

Článok 62

Regulačný výbor zasadá v Aténach.

KAPITOLA IV - FÓRA

Článok 63

Energetickému spoločenstvu radia dve fóra, ktoré sú zložené zo zástupcov všetkých zúčastnených strán vrátane priemyselných podnikov, regulačných orgánov, zastupujúcich skupín priemyselných podnikov a spotrebiteľov.

Článok 64

Fóram predsedá zástupca Európskeho spoločenstva.

Článok 65

Závery fór sa prijímajú na základe konsenzu. Odovzdajú sa stálej skupine na vysokej úrovni.

Článok 66

Fórum pre elektrickú energiu zasadá v Aténach. Fórum pre plyn zasadá v Istanbule[5].

KAPITOLA V - SEKRETARIÁT

Článok 67

Sekretariát:

a) poskytuje administratívnu pomoc ministerskej rade, stálej skupine na vysokej úrovni, regulačnému výboru a fóram,

b) kontroluje, či strany riadne plnia svoje záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy, a predkladá ročné správy o dosiahnutom pokroku ministerskej rade,

c) kontroluje činnosti darcov na územiach pristupujúcich strán a na území podliehajúcom jurisdikcii Misie Organizácie spojených národov pre dočasnú správu v Kosove, pomáha Európskej komisii pri koordinácii týchto činností a poskytuje administratívnu pomoc darcom,

d) plní ďalšie úlohy, ktoré sú jej zverené podľa tejto zmluvy alebo na základe procedurálneho aktu ministerskej rady, okrem právomoci prijímať opatrenia, a

[5] [Pokiaľ Turecko nepodpíše zmluvu, článok 66 sa nahradí týmto: „Fórum pre elektrickú energiu zasadá v Aténach. Fórum pre plyn zasadá na mieste, ktoré určí ministerská rada procedurálnym aktom“.]

e) prijíma procedurálne akty.

Článok 68

Sekretariát tvorí riaditeľ a zamestnanci podľa potrieb Energetického spoločenstva.

Článok 69

Riaditeľ sekretariátu je menovaný procedurálnym aktom ministerskej rady. Ministerská rada ustanovuje pomocou procedurálneho aktu pravidlá prijímania zamestnancov, pracovné podmienky a vyvážené zloženie zamestnancov sekretariátu zo zemepisného hľadiska. Riaditeľ vyberá a menuje zamestnancov.

Článok 70

Riaditeľ a zamestnanci pri výkone svojich funkcií nežiadajú a ani neprijímajú pokyny od žiadnej strany viazanej touto zmluvou. Konajú nestranne a podporujú záujmy Energetického spoločenstva.

Článok 71

Riaditeľ sekretariátu alebo jeho menovaný zástupca pomáhajú ministerskej rade, stálej skupine na vysokej úrovni, regulačnému výboru a fóram.

Článok 72

Sídlo sekretariátu je vo Viedni.

KAPITOLA VI - ROZPOČET

Článok 73

Každá strana prispeje do rozpočtu Energetického spoločenstva podľa prílohy IV. Výška príspevkov sa môže preskúmať na žiadosť ktorejkoľvek strany každých päť rokov procedurálnym aktom ministerskej rady.

Článok 74

Ministerská rada prijíma každé dva roky rozpočet Energetického spoločenstva procedurálnym aktom. Rozpočet pokrýva prevádzkové náklady Energetického spoločenstva, ktoré sú potrebné na fungovanie jeho inštitúcií. Výdavky každej inštitúcie sa stanovujú v rôznych častiach rozpočtu. Ministerská rada prijme procedurálny akt stanovujúci postup na vykonávania rozpočtu, predkladania a kontroly účtov a inšpekcie.

Článok 75

Riaditeľ sekretariátu vykonáva rozpočet v súlade s procedurálnym aktom prijatým v zmysle článku 74 a každý rok predkladá ministerskej rade správu o plnení rozpočtu. Ministerská rada môže prípadne procedurálnym aktom rozhodnúť o tom, že poverí nezávislých audítorov kontrolou správneho plnenia rozpočtu.

HLAVA VI – ROZHODOVACÍ POSTUP

KAPITOLA I – VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 76

Opatrenia môžu mať formu rozhodnutia alebo odporúčania.

Rozhodnutie je právne záväzné v celom rozsahu pre tých, ktorým je určené.

Odporúčanie nie je právne záväzné. Strany sa zo všetkých síl snažia o vykonávanie odporúčaní.

Článok 77

Pokiaľ článok 80 nestanovuje inak, každá strana má jeden hlas.

Článok 78

Ministerská rada, stála skupina na vysokej úrovni alebo regulačný výbor môžu konať iba vtedy, keď sú zastúpené aspoň dve tretiny strán. Ak sa strany zdržia hlasovania, ich hlasy sa nepovažujú sa odovzdané.

KAPITOLA II - OPATRENIA PODĽA HLAVY II

Článok 79

Ministerská rada, stála skupina na vysokej úrovni alebo regulačný výbor prijímajú opatrenia podľa hlavy II na návrh Európskej komisie. Európska komisia môže pozmeniť alebo stiahnuť svoj návrh kedykoľvek v priebehu postupu vedúceho k prijatiu opatrení.

Článok 80

Každá zmluvná strana má jeden hlas.

Článok 81

Ministerská rada, skupina na vysokej úrovni alebo regulačný výbor rozhodujú väčšinou odovzdaných hlasov.

KAPITOLA III - OPATRENIA PODĽA HLAVY III

Článok 82

Ministerská rada, stála skupina na vysokej úrovni alebo regulačný výbor prijímajú opatrenia podľa hlavy III na návrh strany alebo sekretariátu.

Článok 83

Ministerská rada, skupina na vysokej úrovni alebo regulačný výbor rozhodujú dvojtretinovou väčšinou odovzdaných hlasov vrátane pozitívneho hlasovania Európskeho spoločenstva.

KAPITOLA IV - OPATRENIA PODĽA HLAVY IV

Článok 84

Ministerská rada, stála skupina na vysokej úrovni alebo regulačný výbor prijímajú opatrenia podľa hlavy IV na návrh strany.

Článok 85

Ministerská rada, stála skupina na vysokej úrovni alebo regulačný výbor prijímajú opatrenia jednomyseľne.

KAPITOLA V – PROCEDURÁLNE AKTY

Článok 86

Procedurálny akt upravuje otázky organizácie, rozpočtu a transparentnosti Energetického spoločenstva vrátane otázky delegovania právomocí ministerskou radou na stálu skupinu na vysokej úrovni, regulačný výbor alebo sekretariát a je právne záväzný pre inštitúcie Energetického spoločenstva a pre strany, pokiaľ je tak ustanovené procedurálnym aktom.

Článok 87

Pokiaľ článok 88 nestanovuje inak, procedurálny akt sa prijíma v súlade s rozhodovacím postupom stanoveným v kapitole III tejto hlavy.

Článok 88

Procedurálny akt, ktorým sa menuje riaditeľ sekretariátu podľa článku 69, sa prijíma jednoduchou väčšinou hlasov na základe návrhu Európskej komisie. Procedurálne akty, ktoré sa týkajú rozpočtu podľa článkov 73 a 74, sa prijímajú jednomyseľne na návrh Európskej komisie. Procedurálne akty, ktorými sa udeľujú právomoci regulačnému výboru podľa článku 47 písm. c), sa prijímajú jednomyseľne na návrh strany alebo sekretariátu.

HLAVA VII - IMPLEMENTÁCIA ROZHODNUTÍ A RIEŠENIE SPOROV

Článok 89

Strany implementujú rozhodnutia, ktoré sú im určené, do svojho vnútroštátneho právneho systému v lehote stanovenej rozhodnutím.

Článok 90

1. Pokiaľ strana nesplní svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy alebo nedodrží lehotu na implementáciu rozhodnutia, ktoré je jej určené, môže na to ktorákoľvek strana, sekretariát alebo regulačný výbor upozorniť ministerskú radu formou odôvodnenej žiadosti. Súkromné orgány sa môžu so svojimi sťažnosťami obrátiť na sekretariát.

2. Dotknuté strany môžu k takejto žiadosti alebo sťažnosti vzniesť pripomienky.

Článok 91

1. Ministerská rada môže rozhodnúť o tom, či strana porušila svoje záväzky. Ministerská rada rozhoduje:

a) jednoduchou väčšinou hlasov, ak sa porušenie týka hlavy II,

b) dvojtretinovou väčšinou hlasov, ak sa porušenie týka hlavy III,

c) jednomyseľne, ak sa porušenie týka hlavy IV.

2. Ministerská rada môže následne rozhodnúť jednoduchou väčšinou hlasov o zrušení ktoréhokoľvek rozhodnutia prijatého podľa tohto článku.

Článok 92

1. Na žiadosť jednej zo strán, sekretariátu alebo regulačného výboru môže ministerská rada jednomyseľne rozhodnúť o tom, že niektorá zo strán vážne a dlhodobo porušuje svoje záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy, a môže pozastaviť určité práva, ktoré plynú dotknutej strane na základe tejto zmluvy, vrátane pozastavenia hlasovacích práv a vylúčenia zo stretnutí alebo mechanizmov stanovených v tejto zmluve.

2. Ministerská rada môže následne rozhodnúť jednoduchou väčšinou hlasov o zrušení ktoréhokoľvek rozhodnutia prijatého podľa tohto článku.

Článok 93

Pri prijímaní rozhodnutí uvedených v článkoch 91 a 92 ministerská rada neberie do úvahy hlasy zástupcov dotknutej strany.

HLAVA VIII - VÝKLAD

Článok 94

Inštitúcie vykladajú všetky pojmy alebo iné termíny použité v tejto zmluve, ktoré sú odvodené z právnych predpisov Európskeho spoločenstva, v súlade s judikatúrou Súdneho dvora alebo Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev. Pokiaľ nie je k dispozícii výklad Súdneho dvora alebo Súdu prvého stupňa, ministerská rada poskytne pokyny, ako postupovať pri výklade tejto zmluvy. Touto úlohou môže poveriť stálu skupinu na vysokej úrovni. Avšak tieto pokyny nemajú vplyv na neskorší výklad *acquis communautaire* Súdnym dvorom alebo Súdom prvého stupňa.

HLAVA IX – ČLENOVIA A POZOROVATELIA

Článok 95

Na základe žiadosti predloženej ministerskej rade môže byť ktorýkoľvek členský štát Európskeho spoločenstva zastúpený v ministerskej rade, v stálej skupine na vysokej úrovni a regulačnom výbore za podmienok stanovených v článkoch 48, 54 a 59 ako člen a bude mu umožnené zúčastňovať sa na rokovaniach ministerskej rady, stálej skupiny na vysokej úrovni, regulačného výboru a fór.

Článok 96

1. Na základe odôvodnenej žiadosti susednej tretej krajiny môže ministerská rada jednomyseľným rozhodnutím prijať túto krajinu ako pozorovateľa. Na žiadosť predloženú ministerskej rade v lehote šiestich mesiacov od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy sa ako pozorovateľ prijíma Moldavsko.

2. Pozorovatelia sa zúčastňujú na stretnutiach ministerskej rady, stálej skupiny na vysokej úrovni, regulačného výboru a fór bez toho, aby sa zapájali do rokovaní.

HLAVA X - PLATNOSŤ

Článok 97

Táto zmluva sa uzatvára na obdobie 10 rokov od dátumu jej vstupu do platnosti. Ministerská rada môže jednomyseľne rozhodnúť o predĺžení jej platnosti. Ak sa takéto rozhodnutie neprijme, zmluva sa môže naďalej uplatňovať medzi tými stranami, ktoré hlasovali za jej predĺženie za predpokladu, že ich počet dosiahne najmenej dve tretiny strán Energetického spoločenstva.

Článok 98

Ktorákoľvek strana môže od tejto zmluvy odstúpiť, pričom musí dodržať šesťmesačnú výpovednú lehotu. Výpoveď zo zmluvy doručí sekretariátu.

Článok 99

Po pristúpení pristupujúcej strany k Európskemu spoločenstvu sa táto strana stáva členom v zmysle článku 95.

HLAVA XI – REVÍZIA A PRISTÚPENIE

Článok 100

Ministerská rada môže jednomyseľným rozhodnutím svojich členov:

i) zmeniť a doplniť ustanovenia hlavy I až VII,

ii) rozhodnúť o implementácii ostatných častí *acquis communautaire*, ktoré sa vzťahujú na sieťové energie,

iii) rozšíriť platnosť tejto zmluvy na ďalšie energetické produkty a nosiče alebo iné významné energetické infraštruktúry,

iv) súhlasiť s pristúpením novej strany k Energetickému spoločenstvu.

HLAVA XII – KONEČNÉ A PRECHODNÉ OPATRENIA

Článok 101

Bez toho, aby boli dotknuté články 102 a 103, ustanovenia tejto zmluvy nemajú vplyv na práva a povinnosti vyplývajúce z dohôd uzatvorených medzi zmluvnými stranami pred podpisom tejto zmluvy. V prípade, že tieto dohody nie sú v zlučiteľné s touto zmluvou, dotknuté zmluvné strany prijmú všetky náležité opatrenia, aby odstránili túto nezlučiteľnosť najneskôr do jedného roka od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy.

Článok 102

Žiadny záväzok vyplývajúci z tejto zmluvy sa nedotýka existujúcich právnych záväzkov strán vyplývajúcich zo Zmluvy o založení Svetovej obchodnej organizácie.

Článok 103

Táto zmluva nemá vplyv na žiadny zo záväzkov vyplývajúcich z dohody medzi Európskym spoločenstvom a jeho členmi na jednej strane a zmluvnou stranou na strane druhej. Táto zmluva nemá vplyv na žiadny zo záväzkov prijatých v rámci rokovaní o pristúpení k Európskej únii.

Článok 104

Až do prijatia procedurálneho aktu uvedeného v článku 50 je poradie predsedníctva definované aténskym memorandom o porozumení[6] z roku 2003.

Článok 105

Strany schvália túto zmluvu v súlade so svojimi vnútornými postupmi.

Táto zmluva nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po dátume, ku ktorému Európske spoločenstvo a šesť zmluvných strán oznámili ukončenie postupov potrebných na tento účel.

Oznámenie sa pošle Generálnemu sekretariátu Rady Európskej únie, ktorá bude depozitárom tejto zmluvy.

Na dôkaz čoho riadne splnomocnení zástupcovia podpísali túto zmluvu.

[6] Memorandum o porozumení týkajúce sa regionálnych trhov s energiami v juhovýchodnej Európe a ich integrácie do vnútorného trhu Európskeho spoločenstva s energiami, podpísané v Aténach 8. decembra 2003.

PRÍLOHA I

HARMONOGRAM PRE IMPLEMENTÁCIU SMERNÍC Č. 2003/54 A 2003/55 A NARIADENIA (ES) Č. 1288/2003 Z 26. JÚNA 2003

1. S výhradou nižšie uvedeného odseku 2 a článku 24 tejto zmluvy každá zmluvná strana implementuje v lehote dvanástich mesiacov od nadobudnutia platnosti tejto zmluvy:

   i) smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2003/54/ES z 26. júna 2002 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrickou energiou,

   ii) smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2003/55/ES z 26. júna 2003 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom,

   iii) nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 1228/2003/ES z 26. júna 2003 o podmienkach prístupu do siete pre cezhraničné výmeny elektrickej energie.

2. Každá zmluvná strana musí zabezpečiť, aby oprávnenými zákazníkmi v zmysle smerníc Európskeho spoločenstva 2003/54/ES a 2003/55/ES boli:

   i) počnúc 1. januárom 2008 všetci zákazníci mimo domácností, a

   ii) počnúc 1. januárom 2015 všetci zákazníci.

PRÍLOHA II

HARMONOGRAM PRE IMPLEMENTÁCIU ACQUIS TÝKAJÚCEHO SA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

1. Dňom nadobudnutia platnosti tejto zmluvy každá zmluvná strana implementuje smernicu Rady 85/337/EHS z 27. júna 1985 o posudzovaní vplyvov určitých verejných a súkromných projektov na životné prostredie, zmenenú a doplnenú smernicou Rady 97/11/ES z 3. marca 1997 a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/35/ES z 26. mája 2003.

2. Do 31. decembra 2011 každá zmluvná strana implementuje smernicu Rady 1999/32/ES z 26. apríla 1999 o znížení obsahu síry v niektorých kvapalných palivách, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 93/12/EHS.

3. Do 31. decembra 2017 každá zmluvná strana implementuje smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2001/80/ES z 23. októbra 2001 o obmedzení emisií určitých znečisťujúcich látok do ovzdušia z veľkých spaľovacích zariadení.

4. Dňom nadobudnutia platnosti tejto zmluvy každá zmluvná strana implementuje článok 4 ods. 2 smernice Rady 79/409/EHS z 2. apríla 1979 o ochrane voľne žijúceho vtáctva.

PRÍLOHA III

Článok 81 Zmluvy o ES

1. Nasledujúce sa zakazuje ako nezlučiteľné so spoločným trhom: všetky dohody medzi podnikateľmi, rozhodnutia združení podnikateľov a zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok vylučovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci spoločného trhu, najmä tie, ktoré:

a) priamo alebo nepriamo určujú nákupné alebo predajné ceny alebo iné obchodné podmienky,

b) obmedzujú alebo kontrolujú výrobu, odbyt, technický rozvoj alebo investície,

c) rozdeľujú trhy alebo zdroje zásobovania,

d) uplatňujú nerovnaké podmienky pri rovnakých plneniach voči ostatným obchodným partnerom, čím ich v hospodárskej súťaži znevýhodňujú,

e) podmieňujú uzatváranie zmlúv s ostatnými zmluvnými stranami prijatím dodatočných záväzkov, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom týchto zmlúv.

2. Všetky dohody alebo rozhodnutia zakázané podľa tohto článku sú automaticky neplatné.

3. Ustanovenia odseku 1 sa však neuplatnia na:

- dohody alebo kategórie dohôd medzi podnikateľmi,

- rozhodnutia alebo kategórie rozhodnutí združení podnikateľov,

- zosúladené postupy alebo kategórie zosúladených postupov,

ktoré prispievajú k zlepšeniu výroby alebo distribúcie tovaru alebo k podpore technického alebo hospodárskeho pokroku, pričom umožňujú spotrebiteľom primeraný podiel na výhodách z toho vyplývajúcich, a ktoré:

a) neukladajú príslušným podnikateľom obmedzenia, ktoré nie sú nevyhnutné pre dosiahnutie týchto cieľov a

b) neumožňujú týmto podnikateľom vylúčiť hospodársku súťaž vo vzťahu k podstatnej časti daných výrobkov.

Článok 82 Zmluvy o ES

Akékoľvek zneužívanie dominantného postavenia na spoločnom trhu či jeho podstatnej časti jedným alebo viacerými podnikateľmi sa zakazuje ako nezlučiteľné so spoločným trhom, ak sa tým ovplyvní obchod medzi členskými štátmi.

Takéto zneužívanie môže zahŕňať najmä:

a) priame alebo nepriame vynucovanie neprimeraných nákupných alebo predajných cien alebo iných obchodných podmienok,

b) obmedzovanie výroby, odbytu alebo technického rozvoja na úkor spotrebiteľov,

c) uplatňovanie nerovnakých podmienok voči obchodným partnerom pri rovnakých plneniach, čím ich v hospodárskej súťaži znevýhodňujú,

d) podmieňovanie uzatvárania zmlúv prijatím dodatočných záväzkov, ktoré svojou povahou alebo podľa obchodných zvyklostí nesúvisia s predmetom týchto zmlúv.

Článok 86 ods. 1 a 2 Zmluvy o ES

1. V prípade verejnoprávnych podnikov a podnikov, ktorým členské štáty priznávajú osobitné alebo výlučné práva, tieto štáty neustanovia ani neponechajú v účinnosti opatrenia, ktoré sú v rozpore s pravidlami tejto zmluvy, najmä s pravidlami uvedenými v článkoch 12 a 81 až 89.

2. Podniky poverené poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu alebo podniky, ktoré majú povahu fiškálneho monopolu, podliehajú pravidlám tejto zmluvy, najmä pravidlám hospodárskej súťaže, za predpokladu, že uplatňovanie týchto pravidiel neznemožňuje právne alebo v skutočnosti plniť určité úlohy, ktoré im boli zverené. Rozvoj obchodu nesmie byť ovplyvnený v takom rozsahu, aby to bolo v rozpore so záujmami spoločenstva.

Článok 87 Zmluvy o ES

1. Ak nie je touto zmluvou ustanovené inak, pomoc poskytovaná členským štátom alebo akoukoľvek formou zo štátnych prostriedkov, ktorá narúša hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru, je nezlučiteľná so spoločným trhom, pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.

2. So spoločným trhom je zlučiteľná:

a) pomoc sociálnej povahy poskytovaná jednotlivým spotrebiteľom za predpokladu, že sa poskytuje bez diskriminácie vo vzťahu k pôvodu výrobkov,

b) pomoc určená na náhradu škody spôsobenej prírodnými katastrofami alebo mimoriadnymi udalosťami,

c) pomoc poskytovaná hospodárstvu určitých oblastí Spolkovej republiky Nemecko v dôsledku rozdelenia Nemecka v rozsahu potrebnom na vyrovnanie hospodárskej nevýhody spôsobenej týmto rozdelením,

3. Za zlučiteľné so spoločným trhom možno považovať:

b) pomoc na podporu vykonávania dôležitého projektu spoločného európskeho záujmu alebo na nápravu vážnej poruchy fungovania v hospodárstve členského štátu,

c) pomoc na rozvoj určitých hospodárskych činností alebo určitých hospodárskych oblastí, za predpokladu, že táto podpora nepriaznivo neovplyvní podmienky obchodu tak, že by to bolo v rozpore so spoločným záujmom.

d) pomoc na podporu kultúry a zachovanie dedičstva, pokiaľ takáto pomoc neovplyvňuje obchodné podmienky a hospodársku súťaž v Spoločenstve do takej miery, že je v rozpore so spoločným záujmom,

e) iné druhy pomoci, ako ich vymedzia rozhodnutia Rady prijaté kvalifikovanou väčšinou na návrh Komisie.

PRÍLOHA IV

PRÍSPEVOK DO ROZPOČTU[7]

Strany	Príspevok vyjadrený v percentách
Európske spoločenstvo	91,2 %
Albánska republika	0,1 %
Bulharská republika	1 %
Bosna a Hercegovina	0,3 %
Chorvátska republika	0,5 %
Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko	0,1 %
Čiernohorská republika	0,1 %
Rumunsko	2,1 %
Srbská republika	0,7 %
Turecká republika	3,8 %
Misia Organizácie Spojených národov pre dočasnú správu v Kosove	0,1 %

[7] [Pokiaľ Turecká republika nepodpíše zmluvu, tabuľka sa matematicky aktualizuje týmto spôsobom: „Európske spoločenstvo (94,9 %), Albánska republika (0,1 %), Bulharská republika (1 %), Bosna and Hercegovina (0,3 %), Chorvátska republika (0,5 %), Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko (0,1 %), Čiernohorská republika (0,1 %), Rumunsko (2,2 %), Srbská republika (0,7 %), Misia Organizácie Spojených národov pre dočasnú správu v Kosove (0, 1%)".]